

ISPM 3: Kodeks uvoza in sprostitve eksotičnih organizmov za biotično zatiranje [1996]

Angleški izraz	Francoski izraz	Slovenski izraz	Angleška definicija	Slovenska definicija
Antagonist*	antagoniste	Antagonist	An organism (usually pathogen) which does no significant damage to the host but its colonization of the host protects the host from significant subsequent damage by a pest . (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Organizem (običajno patogen), ki na gostitelju ne povzroča pomembnejše škode, vendar njegova naselitev gostitelja varuje pred škodo, ki bi jo lahko povzročil škodljivi organizem . (ISPM objava št. 3, 1996)
Area	zone	Območje	An officially defined country, part of a country, or all or parts of several countries (FAO, 1990; revised on basis of GATT SPS agreement, FAO, 1995) [FAO, 1990; revised FAO, 1995; CEP, 1999; based on the World Trade Organization Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures]	Uradno določena država, del države ali več držav ali več delov različnih držav. (FAO, 1990, revidirano na podlagi GATT SPS sporazuma, FAO, 1995)
Authority*	autorité	Organ	The National Plant Protection Organization (NPPO) , or other entity or person officially designated by the Government to deal with matters arising from the responsibilities set forth in the Code. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Državna organizacija za varstvo rastlin ali druga pravna ali fizična oseba, ki jo je uradno pooblastila vlada, da se ukvarja z zadevami, ki izhajajo iz odgovornosti, navedenih v kodeksu
Biological control (Biocontrol)*	lutte biologique	Biotično zatiranje (Biokontrola)	Pest control strategy making use of living natural enemies, antagonists or competitors and other self-replicating biotic entities. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Strategija obvladovanja škodljivih organizmov , ki uporablja žive naravne sovražnike, antagonist ali kompetitorje in druge osebk, ki se morejo sami razmnoževati. (ISPM št. objave 3, 1996)
Biological control agent*	agent de lutte biologique	Organizem za biotično zatiranje	A natural enemy, antagonist or competitor , and other self-replicating biotic entity, used for pest control . (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Naravni sovražniki, antagonist ali kompetitorji in drugi osebki, ki se morejo sami razmnoževati, uporabni za obvladovanje škodljivih organizmov . (ISPM št. objave 3, 1996)
Biological pesticide* (Biopesticide)	pesticide biologique (biopesticide)	Biotično sredstvo za varstvo rastlin (Biopesticid)	A generic term, not specifically definable, but generally applied to a biological control agent , usually a pathogen , formulated and applied in a manner similar to a chemical pesticide, and normally used for the rapid reduction of a pest population for short-term pest control . (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Izraz, ki ga je težko definirati, a ga splošno uporabljamo za organizme za biotično zatiranje . Ta je običajno patogen , po formulaciji in aplikaciji podoben kemičnemu pripravku in ga običajno uporabljamo za hitro zmanjšanje populacije škodljivega organizma pri kratkoročnem obvladovanju škodljivih organizmov . (ISPM 3, 1996)

* Izraz s specifično uporabo

ISPM 3: Kodeks uvoza in sprostitve eksotičnih organizmov za biotično zatiranje [1996]

Classical biological control*	lutte biologique classique	Klasično biotično zatiranje	The intentional introduction and permanent establishment of an exotic biological control agent for long-term pest control . (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Namerni vnos in trajna naselitev eksotičnega organizma za biotično zatiranje za dolgoročno obvladovanje škodljivih organizmov . (ISPM št. objave 3, 1996)
Competitor*	compétiteur	Kompetitor	An organism which competes with pests for essential elements (e.g. food, shelter) in the environment. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Organizem , ki tekmuje s škodljivim organizmom za neobhodno potrebne elemente (npr. hrano, ..) v okolju (ISPM 3, 199)
Ecoarea*	écozone	Eko-območje (?ekotip)	An area with similar fauna, flora and climate and hence similar concerns about the introduction of biological control agents . (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Območje s podobno favno, floro in podnebjem in s tem s podobnimi zahtevami za vnos organizma za biotično zatiranje . (ISPM št. objave 3, 199)
Ecosystem*	écosystème	Ekosistem	A complex of organisms and their environment, interacting as a defined ecological unit (natural or modified by human activity, e.g. agroecosystem), irrespective of political boundaries. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Združba organizmov in njihovega okolja, ki deluje kot zaključena ekološka enota (naravna ali spremenjena s človekovo dejavnostjo, npr. agro-ekosistem), neodvisno od političnih meja. (ISPM št. objave 3, 1996)
Establishment (of a biological control agent)*	établissement (d'un agent de lutte biologique)	Naselitev (organizma za biotično zatiranje)	The perpetuation, for the foreseeable future, of a biological control agent within an area after entry . (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Ustelitev organizma za biotično zatiranje v predvidenem obdobju, znotraj območja po vstopu . (ISPM št. objave 3, 1996)
Exotic*	exotique	Eksotični	Not native to a particular country, ecosystem or ecoarea (applied to organisms intentionally or accidentally introduced as a result of human activities). As the Code is directed at the introduction of biological control agents from one country to another, the term " exotic " is used for organisms not native to a country. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Nenaraven v določeni državi, ekosistemu ali ekotipu (kar se nanaša na organizme , ki so namerno ali nenamerno vnešeni s človekovo dejavnostjo). Ker se ta kodeks nanaša na vnos organizma za biotično zatiranje iz ene države v drugo, je izraz "eksotični" namenjen organizmom , ki naravno ne obstajajo v tej državi. (ISPM št. objave 3, 1996)
Import permit (of a biological control agent)*	permis d'importation (d'un agent de lutte biologique)	Uvozno dovoljenje (of a biological control agent)	An official document authorizing importation (of a biological control agent) in accordance with specified requirements. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Uradni dokument, ki dokazuje, da je uvoz (organizma za biotično zatiranje) v skladu s posebnimi zahtevami. (ISPM 3, 1996)
Introduction (of a biological control agent)*	introduction (d'un agent de lutte biologique)	Vnos (organizma za biotično zatiranje)	The release of a biological control agent into an ecosystem where it did not exist previously (see also " establishment "). (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Sprostitvev organizma za biotično zatiranje v ekosistem, kjer ga prej ni bilo (glej tudi naselitev). (ISPM št. objave 3, 1996)
Inundative release*	lâcher inondatif	Prekomerna sprostitvev	The release of overwhelming numbers of a mass-produced invertebrate biological control agent in the expectation of achieving a rapid reduction of a pest population without necessarily achieving continuing impact. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Sprostitvev velikega števila nevretenčarjev - organizmov za biotično zatiranje z namenom doseči hito zmanjšanje populacije škodljivega organizma , ne da bi nujno dosegli dolgotrajen vpliv. (ISPM 3, 1996)

* Izraz s specifično uporabo

ISPM 3: Kodeks uvoza in sprostitve eksotičnih organizmov za biotično zatiranje [1996]

IPPC	CIPV	IPPC	International Plant Protection Convention , as deposited in 1951 with FAO in Rome and as subsequently amended (FAO, 1990; revised ICPM, 2001)	Kratice za Mednarodno konvencijo o varstvu rastlin , določena v FAO v Rimu leta 1951 in pozneje dopolnjena. (FAO, 1990)
Legislation*	legislation	Zakonodaja	Any act, law, regulation, guideline or other administrative order promulgated by a government. (ISPM 3, 1996)	Katerikoli zakon, predpis, navodilo ali drugi administrativni red, ki ga izda vlada. (ISPM 3, 1996)
Micro-organism*	micro-organisme	Mikroorganizem	A protozoan, fungus, bacterium, virus or other microscopic self-replicating biotic entity. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Pražival, gliva, bakterija, virus ali drug mikroskopsko majhen organizem, ki se more sam razmnoževati. (ISPM št. objave 3, 1996)
National Plant Protection Organization	Organisation nationale de protection des vegetaux	Državna organizacija za varstvo rastlin	Official service established by a government to discharge the functions specified by the IPPC (FAO, 1990; formerly Plant Protection Organization (National))	Uradna služba , ki jo ustanovi Vlada, in ki izvaja naloge določene z IPPC . (FAO, 1990)
Natural enemy*	auxiliaire	Naravni sovražnik	An organism which lives at the expense of another organism and which may help to limit the population of its host. This includes parasitoids , parasites , predators and pathogens . (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Organizem , ki živi na račun drugega organizma in ki lahko pomaga omejevati populacijo svojega gostitelja. To vključuje parazitoide , parazite , predatorje in patogene . (ISPM št. objave 3, 1996)
Naturally occurring*	présent naturellement	Naravno pojavljanje	A component of an ecosystem or a selection from a wild population, not altered by artificial means. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Del ekosistema ali izbor iz divje populacije, ki se ne izmenjuje z umetnim pojavljanjem. (ISPM št. objave 3, 1996)
Organism*	organisme	Organizem	A biotic entity capable of reproduction or replication, vertebrate or invertebrate animals, plants and micro-organisms . (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Biotični dejavnik, ki se je sposoben razmnoževati ali pomnoževati; vretenčarji ali nevretenčarji, rastline in mikroorganizmi . (ISPM št. objave 3, 1996)
Parasite*	parasite	Parazit	An organism which lives on or in a larger organism , feeding upon it. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Organizem , ki živi na večjem organizmu ali v njem in se z njim hrani (ISPM št. objave 3, 1996)
Parasitoid*	parasitoïde	Parazitoid	An insect parasitic only in its immature stages, killing its host in the process of its development, and free living as an adult. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Žuželka, ki parazitira samo v juvenilnih stadijih, tako da usmrti gostitelja med njegovim razvojem, kot odrasla pa živi prosto. (ISPM 3, 1996)
Pathogen*	pathogène	Patogen	Micro-organism causing disease. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Mikroorganizem, ki povzroča obolenje. (ISPM 3, 1996)
Pest	organisme nuisible	Škodljivi organizem	Any species, strain or biotype of plant, animal or pathogenic agent, injurious to plants or plant products (FAO, 1990; revised FAO, 1995; IPPC 1997)	Katera koli vrsta, različek ali biotip rastline, živali ali povzročitelja, ki škoduje rastlinam ali rastlinskim proizvodom . (FAO, 1990; revidirano FAO, 1995, IPPC, 1997)

* Izraz s specifično uporabo

ISPM 3: Kodeks uvoza in sprostitve eksotičnih organizmov za biotično zatiranje [1996]

Predator*	prédateur	Predator	A natural enemy that preys and feeds on other animal organisms , more than one of which are killed during its lifetime. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Naravni sovražnik , ki zapreda ali se hrani na drugih živalskih organizmih in jih v svojem življenjskem obdobju umori več kot enega. (ISPM 3, 1996)
Quarantine (of a biological control agent) *	quarantaine (d'un agent de lutte biologique)	Karantena (organizma za biotično zatiranje)	Official confinement of biological control agents subject to phytosanitary regulations for observation and research, or for further inspection and/or testing. (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Uradna osamitev organizmov za biotično zatiranje , ki so predmet fitosanitarnih predpisov , zaradi opazovanja in raziskav ali nadaljnjega inšpekcijskega pregleda in/ali testiranja . (ISPM 3, 1996)
Release (into the environment) *	lâcher (dans l'environnement)	Sprostitev (v okolje)	Intentional liberation of an organism into the environment (see also " introduction " and " establishment "). (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Namerna izpustitev organizmov v okolje (glej tudi " vnos " in " naselitev "). (ISPM št. objave 3, 1996)
Specificity*	spécificité	Specifičnost	A measure of the host range of a biological control agent on a scale ranging from an extreme specialist only able to complete development on a single species or strain of its host (monophagous) to a generalist with many hosts ranging over several groups of organisms (polyphagous). (ISPM Pub. N° 3, 1996)	Merilo številčnosti gostiteljev organizma za biotično zatiranje v rangu od skrajnih specialistov, ki se zmorejo popolnoma razvijati samo na eni vrsti ali sevu svojega gostitelja (monofagi), do generalistov z mnogo gostitelji, ki se gibajo preko več skupin organizmov (polifagi). (ISPM št. objave 3, 1996)

* Izraz s specifično uporabo